

O gospodarskih dosežkih v letošnjem letu

Temeljni cilji doseženi

(ph) — Na septembrskem zasedanju vseh zborov je skupščina obravnavala informacijo o gospodarskih dosežkih prvega polletja 1984. Ugotovila je, da so doseženi temeljni postavljeni cilji glede rasti proizvodnje, rasti izvoza in zmanjševanja deleža skupne in splošne porabe v družbenem proizvodstvu. Ob tem je tudi opozorila, da nekatera neugodna gibanja niso v celoti zaustavljena. To velja za naraščanje cen in slabšanje likvidnosti gospodarstva.

Izvozni dosežki temelje še vedno na prizadevanjih največjih delovnih organizacij. Po mnenju skupščine se krog delovnih organizacij, ki so usmerjene v izvoz, prepočasni širi, zato je zadolžila izvršni svet, da v okviru svojih pristojnosti pospeši ustrezne aktivnosti za uspešnejše uresničevanje nalog na tem področju. To bo brez dvoma ena najtežjih nalog, ker že sedaj ne izvažajo samo organizacije s področja energetike, mestnega prometa, komunalnega gospodarstva, gradbeništva, servisnih dejavnosti in trgovske organizacije, vendar bo potrebno spremeniti ponekod tudi miselnost, da je izvoz le modna muha. Izvoz in s tem vključevanje v mednarodno delitev dela mora postati stalnica in vodilo v strategiji in taktiki vseh organizacij, pa čeprav do takšnega spoznanja še nismo povsod prišli.

V obravnavi pred skupščino je bilo precej pozornosti namenjeno organizacijam, ki so poslovale z izgubo in na meji rentabilnosti. Pri tem moramo posebej poudariti, da je odnos do odpravljanja vzrokov izgub povsod resen in da si delavci resnično prizadevajo za premagovanje nastalih težav.

Ob teh sicer spodbudnih ugotovitvah moramo tudi opozoriti na nekaj problemov, ki vplivajo kot zaviralni dejavniki celotnega razvoja. Taki problemi so predvsem:

a) področje gradbeništva, ki posluje praktično z motnjami, brez akumulacije in z nejasno perspektivo že tretje leto.

b) organizacije, ki so zaradi specializacije proizvodnje prešle na monokulturni sistem proizvodnje in bi bila za njihovo preorientacijo potrebna precejšnja sredstva in organizacije, ki so zaradi velikega deleža materiala, v preteklosti upočasnjene ali zamrznjene razvoja in zaradi cenovnih disproporcij postale nelikvidne ali celo poslujejo na meji rentabilnosti ali z izgubo.

c) organizacije s področja drobnega gospodarstva, ki nimajo jasne perspektive bodisi iz prostorskih, programskih ali finančnih vidikov.

d) nesposobnost poslovnih bank, da bi spremljale in podpirale uspešnejše vključevanje naših OZD v izvoz, ker jim njihovi likvidnostni in naložbeni limiti to onemogočajo.

e) nizka raven osebnih dohodkov na področju družbenih dejavnosti, ki onemogoča diferenciacijo oz. nagrajevanje po delu in ovira dvig kvalitete dela.

f) pretirano administrativno urejanje posameznih vprašanj s področja gospodarstva (naložbe, omejitve porabe naftnih derivatov).

Po dobrem mesecu po obravnavi gospo-

darske situacije v skupščini lahko z nekaterimi dodatnimi podatki podkrepimo, da se ugodni trendi in gibanja nadaljujejo. Tako se še naprej nadaljuje visok nivo rasti industrijske proizvodnje (v prvih osmih mesecih za 8,3% višji kot v istem času leta 1983) in v gospodarstvu praktično ne moremo govoriti o velikih zastojih ključnih kapacitet. Ob tem ne moremo pozabiti dejstva, da so za takšno oskrbo industrije z materialom in surovinami, ki jo odpravimo praktično mimogrede, potrebni ogromni napor. Konvertibilni izvoz se povečuje, v osmih mesecih je bil za 13% višji kot v enakem obdobju leta 1983 in je dosegel vrednost 74,6 milijona dolarjev. Tudi uvoz s konvertibilnega področja je višji kot v istem lanskem obdobju (za 21%) in je dosegel vrednost 65,5 milijona dolarjev. To pomeni, da je v neposredni blagovni menjavi dosežen presežek izvoza in da je dosežen tudi neto devizni efekt. Ob tem je obseg kompenzacij, kooperacij, maloobmejnega prometa in poslov, ki se izvajajo v menjavi 1:1, dosegel 34,2%, kar je približno na ravni Slovenije.

Med uspehe moramo uvrstiti praktično dokončanje komasacijskega postopka na področju Pirniča. Kljub velikemu nezaupanju, glasnemu in tihemu odporu navkljub, lahko za kmete-tržne proizvajalce trdimo, da so precej pridobili glede razdrobljenosti in velikosti parcel ter izrabe zemljišč za potrebe mej in poti.

Na področju družbenih dejavnosti se odvijajo vsi osnovni in dogovorjeni programi. Predčasno bo realiziran tudi program izgradnje objektov na področju občine iz Samoprispevka II. in III.

Komunalno urejanje zemljišča in gradnja stanovanj na gradbišču Stara cerkev poteka po terminskem planu. Dela bodo v glavnem končana do konca letošnjega leta, stanovalci pa se bodo lahko vselili že v prvih mesecih leta 1985. Vsa stanovanja in poslovni prostori so prodani, nerazrešeno pa je še vprašanje financiranja prodaje garažnih prostorov in lokalov. Uspešno se razrešuje tudi problematika nastanitvenega centra glede financiranja odkupa preostalih nočitvenih kapacitet.

Za občino lahko rečemo, da je njena splošna poraba (proračunska) v okviru dogovorjene rasti, ki jo dovoljujejo dogovori in sprejeta regulativa. Pri omejenih izdatkih za prevozne stroške, dnevnice in reprezentanco je gospodarstvo v globalu upoštevalo usmeritve dogovora, prav tako pa tudi pri omejenih izdatkih za avtorske honorarje in izdatke za občanska in začasna dela. Gospodarstvo je kot celota upoštevalo tudi določila družbenega dogovora o razporejanju dohodka in je za akumulacijo namenilo večji delež dohodka (25,7%) kot pa v prvem polletju 1983 (22,7%). Kljub globalnemu spoštovanju samoupravne regulative pa je med letom precej odstopanj, kar pa bo potrebno do konca leta odpraviti.

Izvršni svet je ocenil ob polletnih rezultatih v skupščini in ponovno ob obravnavi 8-mesečnih rezultatov na svoji seji, da se temeljne resolucijske naloge uspešno izvajajo kljub težavam in oviram. Doseženi rezultati na gospodarskem področju in nemotečno odvijanje programov družbenih dejavnosti so plod prizadevanja vseh delavcev in njihovega spoznanja, da lahko le z lastnimi silami in lastnim znanjem ter z angažiranjem poslovnih in strokovnih delavcev izpeljejo program gospodarske stabilizacije.

Razvojno raziskovalna dejavnost v OZD

Zbori občinske skupščine, še zlasti zbor združenega dela, so na zadnji seji posebno pozornost posvetili problematiki razvojno-raziskovalne dejavnosti v organizacijah združenega dela in predlogom za pospeševanje raziskovalne in inventivne dejavnosti. Osnova za razpravo je bilo gradivo, ki ga je v skladu s sklepi zborov mestne skupščine pripravila posebna delovna skupina, in je bilo tudi predmet obravnave v skupščini mesta Ljubljane 4. oktobra 1984. Tako iz gradiva kot iz razprave izhaja, da s stanjem na tem področju ne moremo biti povsem zadovoljni in da v vseh okoljih še ni v zadostni meri prisotno spoznanje, da je znanje kot eden izmed temeljnih proizvodnih dejavnikov čedalje pomembnejši pogoj razvoja in napredka družbe. Zato so delegati terjali, da se v planskih aktih organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti ter družbenopolitičnih skupnosti za novo plansko obdobje jasno in celovito opredelijo cilji, pogoji in ukrepi za razvoj raziskovalne dejavnosti. Ne bi se smelo več dogoditi tako kot v preteklosti, ko niso redke OZD, ki tej dejavnosti v svojih planskih dokumentih niso posvetile nobene ali le skromno pozornost. Pri tem so delegati posebej poudarili, da je treba v večji meri upoštevati, da Ljubljana razpolaga s številnimi znanstvenimi institucijami in strokovnimi kadri, ki so že opravili pomembne znanstveno raziskovalne študije, ki pa s strani združenega dela niso bile vedno v zadostni meri uporabljene. Za izboljšanje stanja na tem področju je nujna tesnejša povezanost OZD z znanstveno raziskovalnimi institucijami in boljši pretok informacij. Hitrejši razvoj raziskovalne dejavnosti je po mnenju delegatov odvisen tudi od razumevanja kadrov na vodilnih in vodstvenih mestih, zato je treba pri izbiri in imenovanju tovrstnih kadrov v večji meri kot doslej upoštevati njihov odnos do raziskovalnega dela. K hitrejšemu premiku na tem področju lahko bistveno prispeva tudi stimulatивnejše nagrajevanje delavcev ter nenehno usposabljanje delavcev za vedno zahtevnejše delo in uporabo nove tehnologije. In končno so delegati opozorili, da gre za dejavnost, ki nujno terja potrebno raziskovalno opremo in strokovno literaturo, in je zato treba odstraniti vse ovire, ki onemogočajo združenemu delu uvoz nujno potrebne opreme in tuje strokovne literature.

Tudi ob tej razpravi so zbori ponovno poudarili, da bi bilo potrebno proučiti ustreznost obstoječe organiziranosti SIS za raziskovanje v Ljubljani in se čimprej opredeliti do tega vprašanja v interesu učinkovitejšega dela in racionalnejšega delovanja.

Anka Tomišek